

Проповед на Неделя четвърта на Великия пост – на преподобни Йоан Лествичник

Братя и сестри,

В днешната Неделя четвърта на Великия пост Църквата възпоменава велико чудо, сторено от нашия Господ Иисус Христос. Бесновато момче, от детинство измъчвано от зли духове, е доведено от своя баща при Христовите ученици. Те не успяват да го изцерят. Но Всемогъщият Спасител, виждайки, че се стича народ, като не желае да даде повече публичност на чудесата Си, веднага пристъпва към изцелението. Христос властно заповядва на нечистия дух да излезе от момчето и да не се връща в него.

Когато насаме учениците питат Христа, защо не са могли да го изцелят, Господ отговаря, че този род - родът на бесовете не може да излезе, освен с молитва и пост.

Ето така Светата Църква ни подсеца, че молитвата и постът са двете крила на християните, с които душата се въздига към духовното небе. Постът без молитва е непълноценен, защото и бесовете постят, като не ядат никога. Затова на първо място Господ поставя молитвата, която е нашата най-първа, най-естествена, най-чиста връзка с нашия Създател. Без молитвата душата ни е мъртва. И ако по някаква причина не можем да постим, то нищо не ни извинява, че не се молим. Молим се най-често под натиска на грижи, скърби и нещастия, а твърде често забравяме да благодарим Богу. И когато отминат бедствията, забравяме молитвата, молим се механично, с отегчение.

Много е тъжно, че не сме на висотата на духовното си призвание, призиванието да сме Христови. Да сме Христови, значи да имаме любов помежду си, значи да имаме молитва, да съблюдаваме пост по мярката на силите си, със смирение да правим милостиня, съчетана с разсъдителност. Защото, ако не сме разсъдителни, милостинята може да бъде за изкушение, а не за духовна полза.

Да не забравяме, че Бог ни обича и иска всички да се спасим. А спасението без Църквата не е възможно. Дори и най-великите отци – пустинници и аскети, отдалечени в безлюдни места, закалени в подвизи, макар да не виждат хора с години, са част от Църквата, за която се молят непрестанно. Но молитвата ни трябва да е смирена и покаяна, повече като на митаря или като на Манасия, а не като на горделивия фарисей от притчата.

Защото молитвата и постът на съкрушения човек покриват много грехове и съсипват дяволските козни.

Неслучайно днес честваният свети Йоан Лествичник, наречен така поради безсмъртната си книга „Лествица“, настолна за монасите от всички времена – неслучайно той, великият Синайски игумен, нарича молитвата „майка на добродетелите“, мост над изкушенията и извор на Божията благодат. Той учи, че истинската молитва извира от сърце, свободно от злоба, сърце, препълнено със смирение, покаяние и постоянен плач за греховете.

Дано Господ да ни даде такава молитва вместо нашето топлохладно и вяло молитвено правило, препълнено с разсейващи мисли. Лествичникът посочва, че най-големият враг на молитвата е именно разсейването на ума.

Дано успеем с Божията помощ да придобием такава спасителна молитва.

Голям молитвеник и чудотворец е и грузинският светец от ново време – свети Гавриил Ургебадзе. Благочестиви християни, сподобили се с поклонение пред частица от светите му мощи, ще раздадат за благословение памучета, докоснати до негова икона с частица от мощите му.

Свети Гавриил е велик подвижник, изповедник на вярата от дните на болшевишкия режим. Най-потресащият му подвиг е неговото посегателство към богато украсения грамаден портрет на Ленин при една манифестация. Онези от нас, които са в зряла възраст, знаят какво значи да се посегне на портрет на някой от комунистическите вождове от ония години. Понесъл страшни изтезания, свети Гавриил е бил принуждаван да излъже, че монасите от неговия манастир са го накарали да разруши портрета на „вожда“. Той е понесъл мъчения и е устоял в истината, и по Божия воля е освободен след време като психично болен. Надарен с чудотворства и дар на прозорливост, свети Гавриил говори за последните времена, антихристовите времена, които виждаме вече чукат на вратата.

Молим се Господу, на света Богородица и на всички светии, да ни укрепят в дните на отстъпление и бедствия, в които живеем.

Божие благословение да е с всички Вас! Честит възкресен ден!

2026 г.